

Доцент Петя Кабакчиева,
Председател на БСА

Уважаеми колеги, скъпи гости,

За мен е чест да съм на този форум и да го приветствам от името на Българската социологическа асоциация, съорганизатор на тази конференция заедно с АСА и колегите от организационния комитет .

Считам, че това събитие е много важно. Защото редовното провеждане на Европейското социално изследване – този дългосрочен научно-изследователски проект на Европейската комисия (ЕК) и на Европейската научна фондация (ЕНФ), стартирал през 2001г., показва голямата значимост на социологическите изследвания в няколко посоки.

Първо, става дума за редовно допитване до гражданите на 35-37 страни, даващо безценна информация за оценката на благосъстоянието им, достъпа до социални услуги, виждането им по горещи обществени проблеми – в последната вълна това беше свързано с нагласите към имигрантите; динамиката на базови ценности. Това редовно допитване е важно за гражданите, за политиците, за учените, за младите хора, за студентите, за всички нас.

Важно е за гражданите, защото социологическите изследвания са част от демократичните процедури, те са знак, че политици и учени се интересуват от мнението, оценките, вижданията на хората. В случая от важните въпроси за стандарта им на живот, достъпа до социални услуги, здравето им – фокус в последната вълна, в която ние не участвахме; притесненията и надеждите им. Редовното провеждане на социологически изследвания, не само на електорални, показва, че ние, редовите хора, гражданите сме във фокуса на обществения живот, че нашето мнение има значение, че ние имаме значение. Поне така трябва да бъде в демократичните страни.

Важно е за политиците, ако претендират да са демократични, просветени и отговорни. Изследването им дава възможност да взимат информирани решения, съобразени с общественото мнение и оценки. В това отношение ЕСС, пак казвам, дава много ценна информация – за промяната в нагласите и настроенията, тъй като е лонгитюдно; и дава възможност за съизмерване с останалите страни, тъй като е сравнително. Данните от изследванията ще помагат за по-ясно фокусиране върху специфично националните проблеми и разработване на конкретни публични политики. Същевременно ще им дават възможност да „сверяват часовника си“ с другите страни, и да отчитат глобални тенденции.

На свой ред редовното огласяване на резултатите от сравнителното изследване и привикването ни към постоянстващо сравнение, прави всички нас причастни към

наднационални обединения, към Европа, но и към глобални проблеми и трендове. Тази възможност за сравнение е особено важна е за младите хора, които са отворени към света, а и Европа е отворена към тях, поне засега – за да се ориентират в европейското пространство, да следят тенденциите в него.

Важно е за академията по няколко причини. Първо, в сегашния глобален свят методологическият национализъм ще води все повече до задънена улица и до изкривени резултати, тъй като глобалността означава събитие, станало в единия край на света да отеква в другия. Всички ние, хора и страни, сме взаимно свързани, и за да разберем конкретното общество, в което живеем, трябва да отчитаме тази взаимна свързаност. От друга страна, за да разберем обществото по принцип, насоките на развитието му, новите форми, които приема, трябва да гледаме цялостната картина, а не конкретното общество. Така че второ, сравнителната перспектива ни дава възможност да осмисляме нови тенденции, нови проблеми, нови форми на социеталност. Много е важно, че данните от ЕСС са отворени и достъпни за всички. Тази отвореност, освен за любознателните, е особено значима за студентите по социални науки, не само за социолозите, а и за политолозите, учещите публична администрация, културолозите и т.н., защото ги приучава да мислят в сравнителна перспектива – времева и пространствена, а както вече отбелязах, това е изключително важно за по-доброто познание на съвременния свят.

Нефинансирането на социологически изследвания по принцип, и на ЕСС в частност означава отричане на всичко това, за което говорих до сега. Пренебрежението към социологическите изследвания означава неуважение към гражданите и незачитане на техния глас; нежелание да се отчитат социалните проблеми на хората и нежелание да се правят информирани политики; затваряне в рамките на страната и отказ да се види мястото ѝ сред останалите страни, изолираност, а не отвореност към света. За социалните науки да не говорим – без данни те ще стават все по спекулативни и все по-отдалечени от хората. Ние социолозите, говоря и от името на БСА, колегите, студентите, няма да се примирим с това, и ще настояваме, ще се борим за възможността да правим социологически изследвания, защото не става дума само за хляба ни, а за демократичното и отговорно развитие на страната ни.

Успех на конференцията и успех на осмата вълна на ЕСС, която дано този път достигне България, като намери финансиране.

20.06.2016.

